

JBER

Journal of Buddhist Education and Research

ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2568)

Vol. 11 No. 3 (July-September 2025)

ISSN: 2586-9434 (Print)

วัตถุประสงค์และขอบเขต (Aims & Scope)

วารสาร Journal of Buddhist Education and Research (JBER) เผยแพร่ภายใต้การดำเนินงานของกองทุนสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) วัดธาตุ พระอารามหลวง เป็นวารสารวิชาการที่มุ่งเน้นการส่งเสริมความรู้และการวิจัยแบบสหวิทยาการในด้านศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยครอบคลุมสาขาดังนี้:

1. ศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์:
 - (1.1) วัฒนธรรมศึกษา
 - (1.2) ปรัชญาและพุทธศาสนา
2. สังคมศาสตร์:
 - (2.1) สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 - (2.2) รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
 - (2.3) ศึกษาศาสตร์และบริหารการศึกษา
 - (2.4) บริหารธุรกิจและการจัดการ
 - (2.5) สาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

Journal of Buddhist Education and Research (JBER) is published by the support of Somdet Phra Phutthachan (Aj Asaphamahathera) Fund, Wat That, Royal Monastery. It is an academic journal dedicated to promoting knowledge and interdisciplinary research in the fields of Arts and Humanities and Social Sciences, covering the following areas:

1. Arts and Humanities:
 - (1.1) Cultural Studies
 - (1.2) Philosophy and Buddhism
2. Social Sciences
 - (2.1) Sociology and Anthropology
 - (2.2) Political Science and Public Administration
 - (2.3) Education Studies & Educational Administration
 - (2.4) Business Administration & Management
 - (2.5) Other related fields

กำหนดออกวารสาร (Journal Release Schedule)

วารสาร ราย 3 เดือน ออกปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มีนาคม

ฉบับที่ 2 เดือน เมษายน – มิถุนายน

ฉบับที่ 3 เดือน กรกฎาคม - กันยายน

ฉบับที่ 4 เดือน ตุลาคม – ธันวาคม

The journal is released every three months, with four issues per year as follows:

Issue 1: January - March

Issue 2: April - June

Issue 3: July - September

Issue 4: October - December

เกณฑ์การคัดเลือกบทความ (Criteria for Article Selection)

1. บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร จำนวน 2 หรือ 3 ท่าน (เริ่มจากปีที่ 10 ฉบับที่ 4 เป็นต้นไป) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

2. บทความต้องไม่เคยถูกตีพิมพ์ในวารสารอื่นและไม่อยู่ในขั้นตอนการอนุมัติสำหรับการตีพิมพ์โดยวารสารอื่น นอกจากนี้จะต้องไม่คัดลอกบทความของคนอื่นไม่เกิน 25 เปอร์เซ็นต์ (รู้ผลการคัดลอกเมื่อส่งบทความในระบบแล้ว)

3. บทความที่มีภาพประกอบ หรือ ตารางตีพิมพ์ หรือทัศนะ เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ไม่ใช่ของวารสาร

4. กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์เผยแพร่บทความในวารสาร หากพบปัญหาของบทความ แม้ออกหนังสือตอบรับตีพิมพ์ไปแล้ว

1. Each article undergoes a peer review process by a committee of two or three reviewers (started from Vol.10 No. 4 onwards) with expertise in the relevant field. Approval from the editorial board is required before publication. The review process is double-anonymized or "Double Blind", meaning the reviewers do not know the authors' information, and vice versa.

2. Articles must not have been previously published or be in the process of approval for publication elsewhere. Additionally, they must not exceed 25% similarity with other works.

3. The responsibility for illustrations, tables, or opinions lies solely with the author and not with the journal.

4. The editorial board reserves the right to suspend an article's publication if issues are found after publication.

กองบรรณาธิการ (Editorial Team)

บรรณาธิการ:

ผศ. ดร. นิรัช เรืองแสน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายใน:

1. พระราชพัฒน์วัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระมหาพิสิฐ วิสิฐบุญโญ, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิเทศ สนั่นนารี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พชรกฤต ศรีบุญเรือง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. ดร. สมควร นามสีฐาน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก:

1. พระมหามหพันธ์ ปุริสุตโตโม, ผศ. ดร. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรพงษ์ มีไธสง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. รองศาสตราจารย์ ดร. สัญญา สะสอง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
4. รองศาสตราจารย์ ดร. มณฑา ชุ่มสุคนธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยุทธ์ ชูสอน มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Editor-in-Chief:

Asst. Prof. Dr. Niraj Ruangsarn

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Internal Scholars:

1. Phra Rajapattanavajrabundit, Assoc. Prof. Dr. Mahachulalongkornrajavidyalaya University
2. Phra Maha Phisit Wisitthapanyo, Dr. Mahachulalongkornrajavidyalaya University
3. Asst. Prof. Dr. Nithes Sanannaree Mahachulalongkornrajavidyalaya University
4. Asst. Prof. Dr. Pacharakit Sribunrueang Mahachulalongkornrajavidyalaya University
5. Dr. Somkuan Namsithan Mahachulalongkornrajavidyalaya University

External Scholars:

1. Phramaha Maghawin Purisuttamo, Asst. Prof. Dr. Mahamakut Buddhist University
2. Assoc. Prof. Dr. Theerapong Meethaisong Mahasarakham University
3. Assoc. Prof. Dr. Sanya Sasaong Chiang Mai Rajabhat University
5. Asst. Prof. Dr. Montha Chumsukon Khon Kaen University
6. Assistant Professor Dr. Prayut Chuson Northeastern University
7. Assistant Professor Dr. Chayakarn Ruangsuan Mahasarakham Rajabhat University

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายใน

1. พระครูปริยัติพัฒนบัณฑิต, รองศาสตราจารย์. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ทองดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส ลีกา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชกฤต ศรีบุญเรือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูลศักดิ์ หอมสมบัติ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระฮอนด้า วาฬสุทธิ, ดร. (อาจารย์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. อาจารย์ ดร.ปานจิตร สุขุมาลัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. อาจารย์ ดร.สมควร นามสีฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. อาจารย์ ดร.ยิ่งสรณ์ หภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. อาจารย์ ดร.สรินญา มารศรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13. อาจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ นิลทะกาล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. พระมหาเอกชัย วิสุทธิโธ (โคตรสุนทร), ดร. (อาจารย์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15. อาจารย์ ดร. ปริญญ์รดา อุทัยสา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16. อาจารย์ จิรวัดน์ สติธรรม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก¹

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อังคณา ตุงคะสมิต	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อาจอินทร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑา ชุ่มสุคน	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
6. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ปัญจพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.วินิจ ฝาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรชัย อุทาพันธ์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร แสนมี	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส แก้วเกตพงษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมิตินัน ไทยรุ่งโรจน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ กองบรรณาธิการพิจารณาจากความเชี่ยวชาญและผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทความวิชาการ/วิจัย

12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิพิธนวลดี สมคะเณย์	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
13. พระครูวุฒิชัยธรรมสาร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
14. ผศ.ดร.วิษณุ มะลิตัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
15. อาจารย์ ดร.กฤษกร อ่อนละมูล	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
16. อาจารย์ ดร.อาจารย์สุรศักดิ์ อุดเมืองเพีย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
17. อาจารย์ ดร.ปิ่นณธรรณัฐ อาปะโม	มหาวิทยาลัยนครพนม
18. อาจารย์ ดร.อนนก มูลมา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
19. อาจารย์ ดร.นภาศรี สุวรรณโชติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
20. พระปลัดวสันต์ ธีรวโร, ดร. (อาจารย์)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
21. อาจารย์ ดร.กิตติยานนท์ วรรณวงศ์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
22. อาจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.สอาด ภูนาสรณ์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
23. อาจารย์ ดร.ยโสธรา ศิริภาพระภากร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
24. อาจารย์ ดร.ออด โนนกระยอม	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
25. อาจารย์ ดร.เจษฎากร รังศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
26. อาจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ สร้อยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
27. อาจารย์ ดร.ชาวีวัฒน์ ถวิลวงษ์	วิทยาลัยการอาชีพหนองหาร อุดรธานี
28. อาจารย์ ดร.รัชนีฉาย เอยรอด	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
29. ดร.นิรันดร์ กากแก้ว	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
30. ดร.พิษณุ หอมสมบัติ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
อุบลราชธานี อำนาจเจริญ

ผู้ทรงคุณวุฒิรับเชิญ (ปีที่ 11 ฉบับที่ 2)²

1. ดร.อำนวยพร โสมจุมจัง (การสอนสังคมศึกษา)	นักวิชาการอิสระ
2. ดร.นันทนา มวลเมืองสอง (การสอนสังคมศึกษา)	นักวิชาการอิสระ
3. อาจารย์พรชัย วันทุม (การสอนสังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
4. อาจารย์เศรษฐา ภูศรีโสม (การสอนพระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
5. อาจารย์วิจิต นาชัยสินธุ์ (การสอนสังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6. พระวรศานต์ วัฒนวงศ์, ดร. (การสอนสังคมศึกษา)	นักวิชาการอิสระ

²กองบรรณาธิการพิจารณาจากวุฒิการศึกษา หรือ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาของบทความ

ผู้จัดพิมพ์: กองทุนสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อจ อสภมหาราเถร) วัดธาตุ พระอารามหลวง
สังกัด: วัดธาตุ พระอารามหลวง
เจ้าของ: สถาบันภาษา วิทยาเขตขอนแก่น
30 หมู่ 1 ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
Website: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jber/index>
E-mail: niraj.rua@mcu.ac.th

ออกแบบปก (Cover Designed):

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรัช เรืองแสน

จัดรูปเล่ม (Content Designed)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรัช เรืองแสน

Publisher: Somdet Phra Phutthachan (Aj Asaphamahathera) Fund, Wat That Royal Monastery
Affiliation: Wat That Royal Monastery
Owner: Language Institute, Khon Kaen Campus
30 Moo 1, Khok Si Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province 40000, Thailand
Website: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jber/index>
E-mail: niraj.rua@mcu.ac.th

Cover Design:

Asst. Prof. Dr. Niraj Ruangsang

Content Layout:

Asst. Prof. Dr. Niraj Ruangsang

สำนักงานวารสาร JBER

[http:// https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jber](http://https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jber)

โทรศัพท์: 063-416-6478

